USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobkyně: **A. H.,** proti žalovanému: **Městský úřad Jičín,** se sídlem Žižkovo nám. 18, Jičín, v řízení o námitce podjatosti soudců 7. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Elišky Cihlářové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců 5. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Ludmily Valentové, JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 4/2011,

takto:

Námitka podjatosti ze dne 27. 1. 2011 proti soudcům 7. senátu Nejvyššího správního soudu a soudcům 5. senátu Nejvyššího správního soudu ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 4/2011 **se odmítá**.

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 22. 8. 2009 brojila žalobkyně proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odbor regionálního rozvoje, cestovního ruchu a kultury, oddělení kultury a památkové péče, (dále jen „krajský úřad“), ze dne 4. 6. 2009, č. j. 8587/RR/2009 - 3. Tímto rozhodnutím krajský úřad zamítl odvolání proti závaznému stanovisku žalovaného k obnově kulturní památky domu.

K výzvě Krajského soudu v Hradci Králové pak žalobkyně upřesnila, že svým podáním mínila jednak podat žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), proti shora označenému rozhodnutí krajského úřadu a dále žalobu proti nečinnosti podle § 79 a násl. s. ř. s., jíž se domáhala toho, aby soud uložil žalovanému neprodleně vydat závazné stanovisko podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Na základě toho pak krajský soud vyloučil žalobu proti rozhodnutí krajského úřadu ze dne 4. 6. 2009, č. j. 8587/RR/2009 - 3, k samostatnému projednání a vedl ji pod sp. zn. 30 Ca 121/2009. Řízení o žalobě proti nečinnosti, kterého se týká nyní posuzovaná věc, bylo nadále vedeno pod sp. zn. 30 Ca 111/2009.

Žalobkyně přípisem ze dne 1. 2. 2010 požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud žalobkyni vyzval k vyplnění formuláře o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a na jeho základě pak žádost žalobkyně usnesením ze dne 8. 3. 2010, č. j. 30 Ca 111/2009 - 32, zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu podala žalobkyně kasační stížnost ze dne 3. 4. 2010 a současně namítla podjatost všech jeho soudců (podáno k poštovní přepravě dne 6. 4. 2010).

Krajský soud tedy předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu, který usnesením ze dne 17. 6. 2010, č. j. Nao 39/2010 - 48, rozhodl tak, že soudci krajského soudu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 30 Ca 111/2009.

Po vrácení spisu krajský soud provedl úkony podle § 108 s. ř. s. a věc opět předložil Nejvyššímu správnímu soudu, tentokrát k rozhodnutí o samotné kasační stížnosti ze dne 3. 4. 2010. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků nebyly na straně žalobkyně naplněny, a proto kasační stížnost proti usnesení ze dne 8. 3. 2010, č. j. 30 Ca 111/2009 - 32, rozsudkem ze dne 10. 11. 2010, č. j. 1 Ans 6/2010 - 59, zamítl.

V návaznosti na toto rozhodnutí Nejvyššího správního soudu krajský soud žalobkyni usnesením ze dne 14. 12. 2010, č. j. 30 Ca 111/2009 - 79, vyzval k zaplacení soudního poplatku za žalobu ze dne 22. 8. 2009 a stanovil jí k tomu přiměřenou lhůtu.

Žalobkyně na tuto výzvu reagovala podáním ze dne 3. 1. 2011, v němž opětovně požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů a namítla podjatost všech soudců jmenovaného krajského soudu.

Krajský soud předložil spis k rozhodnutí námitky podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud žalobkyni přípisem ze dne 18. 1. 2011, č. j. Nao 4/2011 - 84, poučil, že ve věci námitky podjatosti ze dne 3. 1. 2011 bude rozhodovat 7. senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Karel Šimka a JUDr. Jaroslav Hubáček. V této písemnosti je dále uvedeno, že v případě dlouhodobé nepřítomnosti některého z členů 7. senátu může být senát doplněn některým ze soudců 5. senátu, kterými jsou JUDr. Ludmila Valentová, JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D., a JUDr. Jakub Camrda, Ph.D.

Ve svém podání ze dne 27. 1. 2011 pak žalobkyně proti zde jmenovaným soudcům vznesla námitku podjatosti, která je předmětem tohoto řízení a kterou odůvodnila tím, že je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Přípisem ze dne 10. 2. 2011, č. j. Nao 4/2011 - 88, pak Nejvyšší správní soud žalobkyni vyzval, aby svou námitku podjatosti doplnila tak, že uvede konkrétní důvody, pro které lze u toho kterého soudce pochybovat o jeho nepodjatosti, a den, kdy se o podjatosti těchto soudců dozvěděla. Žalobkyně na tuto výzvu reagovala ve svém podání ze dne 21. 2. 2011, v němž především uvedla, že příslušné soudy neposkytly a neposkytují ochranu jejím veřejným subjektivním právům, která jsou navíc dlouhodobě a opakovaně flagrantně přehlížena, že vědomě a účelově obcházejí skutkový a právní stav a postup v řízení staví pouze na domněnkách. Pro žalobkyni je tak prakticky nemožné dovolat se řádné, důvodné a včasné ochrany jejích práv. Proto jsou podle § 8 odst. 1 věta druhá s. ř. s. vyloučeni soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Na výzvu soudu dále žalobkyně uvedla, že se o podjatosti jmenovaných soudců dozvěděla s doručením přípisu ze dne 18. 1. 2011, v němž ji Nejvyšší správní soud informoval o složení příslušných senátů. Stěžovatelka dále bez bližší argumentace a bez vysvětlení vztahu ke zde projednávané věci uvedla, že považuje povinné zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti za protiústavní.

Soudci 5. a 7. senátu Nejvyššího správního soudu k námitce podjatosti žalobkyně ze dne 27. 1. 2011 uvedli, že k žalobkyni a k projednávané věci nemají žádný vztah a že jim není známa jakákoli další skutečnost, která by mohla být důvodem jejich podjatosti.

Pro přehlednost Nejvyšší správní soud úvodem konstatuje, že nyní posuzovaná námitka podjatosti (ze dne 27. 1. 2011) byla vznesena v řízení, které bylo zahájeno podáním žaloby proti nečinnosti žalovaného a v němž žalobkyně požádala o osvobození od soudních poplatků. Krajský soud tuto žádost usnesením zamítl. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně dne 6. 4. 2010 kasační stížnost a společně s ní námitku podjatosti vůči všem soudcům tohoto krajského soudu. Sedmý senát Nejvyššího správního soudu o námitce podjatosti ze dne 6. 4. 2010 rozhodl tak, že namítaní soudci nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí ve věci sp. zn. 30 Ca 111/2009. Krajský soud tedy přistoupil k provedení úkonů podle § 108 s. ř. s. a předložil kasační stížnost proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků Nejvyššímu správnímu soudu, který ji zamítl (rozsudek ze dne 10. 11. 2010, č. j. 1 Ans 6/2010 - 59). Na navazující postup krajského soudu (výzva k zaplacení soudního poplatku) reagovala žalobkyně dne 3. 1. 2011 další námitkou podjatosti proti soudcům tohoto krajského soudu. Sedmý senát Nejvyššího správního soudu, který měl o námitce podjatosti ze dne 3. 1. 2011 rozhodovat, žalobkyni informoval o svém složení a rovněž o složení 5. senátu pro případ, že některý z členů 7. senátu bude dlouhodobě nepřítomný. V návaznosti na to žalobkyně dne 27. 1. 2011 vznesla námitku podjatosti všech soudců 5. a 7. senátu Nejvyššího správního soudu, která je předmětem tohoto řízení.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Z ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s. pak vyplývá, že účastník může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, přičemž námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl. K později uplatněným námitkám se pak podle tohoto ustanovení nepřihlíží. Námitka musí být rovněž zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

Citovaná ustanovení, především pátý odstavec § 8 stanoví podmínky, za nichž lze námitku podjatosti uplatnit. V této souvislosti přistoupil Nejvyšší správní soud nejprve k posouzení, zda je námitka podjatosti žalobkyně ze dne 27. 1. 2011 včasnou. Podle § 8 odst. 5 věty druhé platí, že lze námitku podjatosti uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se účastník řízení o podjatosti dozvěděl. Poté, co v nyní posuzované věci žalobkyně vznesla námitku podjatosti ze dne 27. 1. 2011, byla přípisem ze dne 10. 2. 2011, č. j. Nao 4/2011 - 88, vyzvána, aby svou námitku doplnila jednak o uvedení důvodů podjatosti a jednak o den, kdy se o podjatosti soudců 5. a 7. senátu Nejvyššího správního soudu dozvěděla. Na tuto výzvu žalobkyně soudu sdělila, že se o podjatosti jmenovaných soudců dozvěděla v den doručení přípisu ze dne 18. 1. 2011, v němž ji Nejvyšší správní soud informoval o složení příslušných senátů.

Nejvyšší správní soud po prozkoumání spisového materiálu konstatuje, že námitky podjatosti vůči soudcům Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 4. 2010 a 3. 1. 2011 byly vzneseny v témže řízení (řízení o žalobě proti nečinnosti žalovaného vedeném pod sp. zn. 30 Ca 111/2009), proti témže soudcům a že ve druhé z těchto námitek žalobkyně neuvádí nic nad rámec námitky podjatosti ze dne 3. 4. 2010. O této námitce již rozhodl 7. senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 17. 6. 2010, č. j. Nao 39/2010 - 48, a 7. senátu byla přidělena k projednání a rozhodnutí rovněž druhá z uvedených námitek - řízení o ní je vedeno pod sp. zn. Nao 4/2011. Již v případě řízení o námitce podjatosti vedeného pod sp. zn. Nao 39/2010 Nejvyšší správní soud žalobkyni dne 17. 5. 2010 (přípis č. j. Nao 39/2010 - 45) poučil, že se věcí bude zabývat, projedná ji a rozhodne 7. senát Nejvyššího správního soudu a že v případě dlouhodobé nepřítomnosti některého z členů 7. senátu může být tento senát doplněn některým z členů 5. senátu. V tomto poučení byli jednotliví členové obou senátů rovněž jmenovitě uvedeni. Přestože žalobkyně tedy věděla, které senáty mohou případně rozhodovat v její věci a znala jejich konkrétní složení, námitku podjatosti vznesla až poté, co ji Nejvyšší správní soud poučil, že 7. senát (případně 5. senát) bude projednávat a rozhodne její v pořadí druhou námitku podjatosti vůči soudcům jmenovaného krajského soudu.

S ohledem na shora uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že se žalobkyně o tom, který senát Nejvyššího správního soudu bude rozhodovat ve věci její námitky podjatosti proti soudcům Krajského soudu v Hradci Králové a v jakém složení, dozvěděla již z první informace o probíhajícím řízení ze dne 17. 5. 2010. Ve své druhé námitce podjatosti ostatně neuvádí nic, co by odůvodnilo její odlišný postup, pokud jde o podání námitky podjatosti v případě řízení vedeného pod sp. zn. Nao 39/2010 a pod sp. zn. Nao 4/2011.

Vzhledem k tomu, že jí tento přípis - Informace o probíhajícím řízení - ze dne 17. 5. 2010 byl doručen dne 20. 5. 2010 a že posuzovaná námitka podjatosti byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena dne 28. 1. 2011, jedná se podle § 8 odst. 5 druhá věta s. ř. s. o námitku opožděnou.

Na závěr Nejvyšší správní soud uvádí, že nepřehlédl, že žalobkyně v doplnění své námitky podjatosti ze dne 27. 1. 2011, které bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno dne 24. 2. 2011, uvedla mimo jiné, že „*podle § 8 odst. 1 věta druhá s. ř. s. jsou vyloučeni soudci, kteří se podíleli na projednávání a rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení*“. Toto ustanovení však žalobkyně ve svém podání pouze ocitovala a nijak jej nevztáhla na konkrétní okolnosti řízení o posuzované námitce podjatosti ze dne 27. 1. 2011. Nejvyšší správní soud tedy na tuto pasáž jejího podání nebral ohled, byť by konkrétní argumentace tímto ustanovením mohla vést k odlišení postupu žalobkyně, pokud jde o podání (či nepodání) námitky podjatosti v případě řízení vedeného pod sp. zn. Nao 39/2010 a pod sp. zn. Nao 4/2011. Sama citace obecné právní normy však v tomto ohledu nepostačuje.

Na okraj Nejvyšší správní soud nicméně poznamenává, že podle ustálené judikatury zdejšího soudu nemůže být předchozí procesní postup důvodem, který by mohl znamenat vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci. Důvodem k vyloučení soudce totiž nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení žalobce o nespravedlnosti vedení řízení, které zpochybňovat jistě lze. K tomu však slouží opravné prostředky, a nikoli námitka podjatosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu